

prima instanță: O. Cojocaru
instanța de apel: M. Ciugureanu, G. Dașchevici, M. Anton

dosarul nr. 2r-93/17

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Robu Victor, reprezentat de avocatul Angela Murzac,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva Societății cu Răspunderea Limitată „Ticricon”, Societății cu Răspunderea Limitată „Agrimcor” și Robu Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016 prin care a fost respinsă cererea lui Robu Victor cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Robu Victor,

c o n s t a t ă

La 29 octombrie 2015, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, reprezentat de avocatul Jarovlea Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Ticricin”, SRL „Agrimcor” și Robu Victor cu privire la încasarea sumei în ordine de regres.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 21 iunie 2013, în satul Scoreni a avut loc accidentul rutier cu participarea autovehiculului de model „Gaz 330773” cu numărul de înmatriculare CLO 579, care aparține SRL „Ticricon”, fiind condus de Robu Victor și automobilul de model „Mercedes E220” cu numărul de înmatriculare CPZ 248, condus de Bîtca Radu.

Menționează că vinovat de producerea accidentului rutier sus evocat, în temeiul procesului-verbal a ISSTCR Strășeni din 24 iunie 2013, a fost recunoscut Robu Victor, conducător al autovehiculului de model „Gaz 330773” cu numărul de înmatriculare CLO 579, care la momentul producerii accidentului rutier nu deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehiculele.

Relatează că la 24 iunie 2013, Bîtca Radu, în temeiul prevederilor art. 20 alin. (5) a Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, s-a adresat către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” cu cerere

de despăgubire a prejudiciului cauzat autovehiculului de model „Mercedes E220” cu numărul de înmatriculare CPZ 248, ca urmare a producerii accidentului susmenționat.

Se mai invocă că potrivit Raportului de evaluare a pagubei nr. 809/06A din 26 iunie 2013, efectuat de către expertul firmei „Exauto Plus” SRL prejudiciul adus automobilului constituie 190 954,20.

Sușține că Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, în virtutea sa de administrator al fondului de protecție a victimelor străzii, a achitat persoanei păgubite Bîtca Radu suma despăgubirii în mărime de 152 835,51 lei, iar suplimentar a suportat cheltuieli bancare în mărime de 1528,36 lei, în total suma cheltuielilor suportate de reclamant constituie 154 363,87 lei.

Afirmă că în baza celor relatate și din data achitării despăgubirii persoanei vătămate, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a obținut dreptul de a înainta față de pârât, posesorul izvorului pericol sport SRL „Agrimcor” și copârât Robu Victor acțiunea de regres.

Remarcă că la 29 septembrie 2015 de către SRL „Agrimcor”, iar la 16 iulie 2013 de către Robu Victor a fost recepționată pretenția privind restituirea sumei, care însă a rămas fără răspuns și satisfacție.

Cât privește SRL „Tocricon”, acesta nu a recunoscut pretenția Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule cu privire la restituirea sumei, motivând prin faptul că la momentul producerii accidentului din 21 iunie 2012 deja nu mai era proprietar al autovehiculului „Gaz 33073” cu numărul de înmatriculare CLO 579, pe care l-a înstrăinat firmei „Agrimcor” în temeiul contractului nr. 31 din 14 august 2012.

Însă reclamantul consideră alegațiile pârâtului SRL „Tocricon” în sens neîntemeiate, deoarece acesta nu a înaintat organelor competente în comun acord cu SRL „Agrimcor” cerere pentru introducerea modificărilor în Registrul transporturilor privitor la înmatricularea pe numele cumpărătorului a autovehiculului „Gaz 33073” cu numărul de înmatriculare CLO 579, în consecință respectivul contract nu este opozabil terțelor.

Solicită încasarea, în mod solidar, de la SRL „Ticricin”, SRL „Agrimcor” și Robu Victor în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a prejudiciului material în regres în mărime de 154 363 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 13 ianuarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial și încasat din contul lui Robu Victor în beneficiul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule suma de 154 363,87 lei, cheltuieli de judecată, pentru taxa de stat în sumă de 4 630, 91 lei și pentru asistență juridică în mărime de 3 000 lei, iar în total suma de 161 994,78 lei. În rest pretențiile acțiunii au fost respinse.

La 01 februarie 2016 Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii a primei instanțe în partea respingerii pretențiilor Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” înaintate împotriva SRL „Ticricon” și SRL „Agrimcor” cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii integral în sensul formulat.

La 11 februarie 2016, apel preventiv împotriva hotărârii primei instanțe a fost depus și din partea lui Robu Victor, prin care ultimul solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii la rejudecare în

instanța de fond în alt complet de judecată. Concomitent, Robu Victor a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea prezentei cereri de apel în limita sumei de 2973,18 lei.

La 10 mai 2016, Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe cu invocarea aceluiași solicitări.

Iar al 06 iulie 2016, apel motivat a fost prezentat și din partea apelantului Robu Victor, reprezentat de avocatul Angela Murzac, prin care a fost susținută poziția cu privire la restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, a fost respinsă cererea apelantului Robu Victor cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de Robu Victor, fiindu-i comunicat apelantului Robu Victor despre necesitatea achitării restanței la plata taxei de stat în sumă de 2973,18 lei până la data de 18 ianuarie 2017, ora 15.30. Totodată, a fost explicat apelantului Robu Victor că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 29 decembrie 2016, Robu Victor, reprezentat de avocatul Angela Murzac, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 14 decembrie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii, soluționând problema în fond, dispunerea scutirii de la plata taxei de stat pentru apelul depus.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată.

Susține că instanța de apel la emiterea încheierii contestate nu a luat în considerație că pe lângă faptul că la materialele dosarului au fost anexate copiile de pe certificate și adeverințe prin care se dovedește starea materială precară a apelantului Robu Victor, prin lipsirea posibilității de a achita parțial taxa de stat îi este încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut la art. 11 din CEDO.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii instanței de apel din 14 decembrie 2016 la data de 29 decembrie 2016, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz, odată cu depunerea apelului preventiv împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 13 ianuarie 2016, Robu Victor a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, invocând

starea materială precară în care se află familia sa, ținând cont de faptul că dânsul nu este angajat în câmpul muncii din cauza deținerii gradului II de invaliditate, iar soția Robu Ludmila fiind angajată în calitate de dereticătoare cu salariu mediu de 2000 lei, fapt care nu-i permite achitarea integrală a taxei de stat pentru examinarea prezentei cereri de apel, care la caz fiind de 3473,18 lei și pentru care solicită scutire de la plata sumei de 2973,18 lei.

Drept urmare, prin încheierea din 14 decembrie 2016, instanța de apel a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel și nu a dat curs apelului declarat de către Robu Victor, comunicându-i ultimului despre necesitatea achitării restanței la plata taxei de stat în sumă de 2973,18 lei până la data de 18 ianuarie 2017, ora 15.30 și explicându-i că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC, care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, dispozițiile art. 85 alin (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 14 decembrie 2016, este întemeiată și legală, deoarece apelantul Robu Victor nu au prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării în întregime a taxei de stat la depunerea cererii de apel, la caz fiind în mărime de 3473,18 lei.

De altfel, și argumentul invocat în recurs precum că, situația financiară precară face imposibilă achitarea integrală a taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu poate fi reținut de instanța de recurs, deoarece în confirmarea acestei susțineri apelantul nu a prezentat probe concludente care ar demonstra situația materială precară și care ar permite aplicarea prevederilor art. 85 alin. (4) CPC.

În consecință, instanța de recurs reține că argumentele recurentului cu referire la faptul că nu este angajat în câmpul muncii, iar salariul soției este insuficient pentru achitarea integrală a taxei de stat, nu pot fi reținute de către instanța de recurs ca temei de scutire a apelantului de la plata unei părți a taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, întrucât acestea nu demonstrează situația materială precară a apelantului și lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat, cu atât mai mult că nici în instanța de recurs nu au fost prezentate probe concludente și pertinente în acest sens

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975*), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom 28 mai 1985*).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decît dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France §-31, Garcia Manibardo vs Spain §-44*).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- *cerința privind scopul legitim al limitării* – este îndeplinită, avînd în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atît descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cît și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României §-35, Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom §-61*)

- *raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cît și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - quantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

În consecință, se va remarca și faptul că quantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelant la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Față de cele ce preced, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Robu Victor, reprezentat de avocatul Angela Murzac.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule împotriva Societății cu Răspunderea Limitată „Ticricon”, Societății cu Răspunderea Limitată „Agrimcor” și Robu Victor cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva